

Επίσκοπος Αχελώου Νήφων: Η Αγία Πελαγία μας δίνει την ελπίδα

/ [Ενορίες](#)

Όλοι μας πρέπει να δώσουμε τον καλύτερο εαυτό μας σε αυτό που ονομάζουμε πνευματική ζωή. Οι άγιοι αυτό έκαναν. Δεν διέφεραν σε τίποτα από εμάς. Όμοιοι σε όλα με εμάς, αλλά κατάφεραν να θεραπεύσουν τις ψυχές τους με τα μέσα και τα φάρμακα που δίνει η εκκλησία μας

Ιερά αγρυπνία τελέσθηκε την Τετάρτη 7 Οκτωβρίου (Πελαγίας οσίας, Πελαγίας της παρθενομάρτυρος, Ταϊσίας της πρώην πόρνης), στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, στην οποία ιερούργησε και κήρυξε τον θείο λόγο, ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αχελώου κ. Νήφων, Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς.

Η αγρυπνία και η ομιλία εντάσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει».

Ο Θεοφιλέστατος στο κήρυγμα του αναφέρθηκε στην πορεία του ανθρώπου προς την πνευματική τελείωση με βασικό παράδειγμα τη ζωή της Αγίας Πελαγίας. Ο βίος της αποτελεί όχι μόνο ένα συγκλονιστικό γεγονός μετανοίας, αλλά και πρότυπο για κάθε χριστιανό που επιθυμεί να προχωρήσει στην πνευματική ζωή και να φτάσει στην ένωση με τον Θεό.

Η Αγία Πελαγία έζησε τον 3ο αιώνα στην Αντιόχεια και ήταν γνωστή για την ομορφιά της και την αμαρτωλή ζωή της. Μια μέρα πέρασε έξω από έναν ναό, όπου ο Άγιος Επίσκοπος Νόννος κήρυττε για τον Παράδεισο και την Κόλαση. Τα λόγια του επισκόπου άγγιξαν βαθιά την καρδιά της. Ενώ οι περισσότεροι παρευρισκόμενοι την αντιμετώπιζαν με περιφρόνηση, ο επίσκοπος χρησιμοποίησε το παράδειγμά της για να διδάξει ότι οι άνθρωποι φροντίζουν πολύ για τον εξωτερικό τους στολισμό, αλλά αμελούν να καλλιεργήσουν και να ομορφύνουν την ψυχή τους ώστε να γίνει ευάρεστη στον Θεό. Η παρατήρηση αυτή συγκλόνισε την Πελαγία, η οποία συνειδητοποίησε την πνευματική της κατάσταση και ένιωσε την ανάγκη να αλλάξει ζωή.

Η μετάνοιά της υπήρξε ολοκληρωτική. Εξομολογήθηκε τις αμαρτίες της, βαπτίστηκε χριστιανή, μοίρασε την περιουσία της, ελευθέρωσε τους δούλους της και εγκατέλειψε την προηγούμενη ζωή της. Στη συνέχεια πήγε στα Ιεροσόλυμα, όπου ασκήτεψε με αυστηρότητα, προσευχή και πνευματικό αγώνα. Με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο σώθηκε, αλλά έφτασε και στην αγιότητα. Η ζωή της αποδεικνύει ότι κανένας άνθρωπος δεν είναι τόσο βυθισμένος στην αμαρτία ώστε να μην μπορεί να μετανοήσει και να επιστρέψει στον Θεό.

Στη συνέχεια ο Θεοφιλέστατος αναφέρθηκε στη διδασκαλία του Μεγάλου Βασιλείου σχετικά με τις τρεις βασικές καταστάσεις των ανθρώπων στην πνευματική ζωή. Η πρώτη κατηγορία είναι οι αρχάριοι, οι οποίοι τηρούν το θέλημα του Θεού από φόβο για την κόλαση. Η δεύτερη περιλαμβάνει όσους προχωρούν περισσότερο και αγωνίζονται έχοντας ως κίνητρο την ανταμοιβή που υπόσχεται ο Θεός στους πιστούς Του. Η τρίτη και ανώτερη κατηγορία είναι οι τέλει, οι οποίοι τηρούν το θέλημα του Θεού αποκλειστικά από αγάπη προς Αυτόν. Δεν κινούνται ούτε από φόβο ούτε από προσδοκία ανταμοιβής, αλλά από τον θείο έρωτα και τη βαθιά επιθυμία να βρίσκονται ενωμένοι με τον Δημιουργό τους.

Η Αγία Πελαγία ακολούθησε ακριβώς αυτή την πορεία. Ξεκίνησε από τον φόβο της αιώνιας απομάκρυνσης από τον Θεό, συνέχισε με τον αγώνα της μετάνοίας και τελικά έφτασε στη θέωση, δηλαδή στην πλήρη κοινωνία με τον Θεό. Η ζωή της γίνεται έτσι ένα υπόδειγμα της πνευματικής διαδρομής που καλείται να ακολουθήσει κάθε χριστιανός.

Στο κυρίως μέρος του κηρύγματος ο Θεοφιλέστατος ανέπτυξε τα τρία στάδια της πνευματικής ζωής, όπως διδάσκονται από την ορθόδοξη πατερική παράδοση: η κάθαρση, ο φωτισμός και η θέωση. Το πρώτο στάδιο είναι η κάθαρση. Πρόκειται για την προσπάθεια του ανθρώπου να απαλλαγεί από τα πάθη που τον χωρίζουν από τον Θεό. Δεν αρκεί απλώς να αποφεύγει κανείς εξωτερικές αμαρτίες· χρειάζεται να θεραπεύσει τις βαθύτερες αιτίες που γεννούν αυτές τις αμαρτίες. Η φιλαργυρία, ο θυμός, η υπερηφάνεια, η φιλαυτία και κάθε μορφή εγωισμού πρέπει να εκριζωθούν από την καρδιά. Μόνο τότε μπορεί ο άνθρωπος να γίνει πραγματικά δεκτικός στη χάρη του Θεού.

Όταν επιτευχθεί σε κάποιο βαθμό αυτή η κάθαρση, ακολουθεί το δεύτερο στάδιο, ο φωτισμός. Σε αυτή τη φάση το Άγιο Πνεύμα φωτίζει την καρδιά του ανθρώπου και του χαρίζει πνευματική διάκριση. Ο άνθρωπος αποκτά βαθύτερη κατανόηση του θελήματος του Θεού, μπορεί να ξεχωρίζει με σαφήνεια το καλό από το κακό και να αντιλαμβάνεται τι είναι ωφέλιμο για τη σωτηρία του. Τα μάτια της ψυχής ανοίγουν και η πνευματική πραγματικότητα γίνεται πιο αισθητή και ζωντανή.

Ωστόσο, κατά το στάδιο αυτό ο πνευματικός αγώνας παραμένει έντονος. Ο διάβολος πολεμά τον άνθρωπο και προσπαθεί να τον παγιδεύσει κυρίως μέσω της κενοδοξίας και της υπερηφάνειας. Αν ο άνθρωπος παραμείνει ταπεινός και σταθερός στον αγώνα του, τότε μπορεί να προχωρήσει στο τρίτο και ανώτερο στάδιο, τη θέωση.

Η θέωση αποτελεί τον τελικό σκοπό της ανθρώπινης ζωής. Όπως τόνισε ο Θεοφιλέστατος, δεν σημαίνει ότι ο άνθρωπος γίνεται Θεός κατά φύση, αλλά ότι μετέχει κατά χάριν στις άκτιστες ενέργειες του Θεού και ενώνεται μαζί Του.

«Ο παράδεισος, η βασιλεία Του είναι μέσα μας. Ξεκινά μέσα από την καρδιά μας και φτάνει στην αιωνιότητα. Σε αυτήν την υπέροχη κατάσταση ο άνθρωπος έχει πετύχει το σκοπό της ζωής του. Έχει πετύχει από αυτήν εδώ τη ζωή να μετέχει τον ακτίστων ενεργειών του Θεού.»

Ήδη από αυτή τη ζωή μπορεί να γευθεί τη χαρά της Βασιλείας των Ουρανών. Ο άνθρωπος βιώνει την ειρήνη, την αγάπη και τη δικαιοσύνη του Θεού, αγαπά ακόμη και τους εχθρούς του και αποκτά εσωτερική πληρότητα. Οι άγιοι που έφτασαν σε αυτή την κατάσταση έλαβαν πολλές φορές ιδιαίτερα χαρίσματα, όπως διορατικότητα, προορατικότητα και θαυματουργική δύναμη, πάντοτε όμως ως δωρεές της θείας χάριτος και όχι ως προσωπικά επιτεύγματα.

Ο Θεοφιλέστατος παρατήρησε ότι όλα αυτά δεν αποτελούν προνόμιο λίγων εκλεκτών. Αν και φαίνονται δύσκολα ή ακόμη και ακατόρθωτα, αποτελούν την κλήση κάθε χριστιανού. Οι άγιοι δεν ήταν διαφορετικοί από τους υπόλοιπους ανθρώπους· χρησιμοποίησαν όμως τα μέσα που προσφέρει η Εκκλησία: τα μυστήρια, την προσευχή, τη μετάνοια και τον προσωπικό πνευματικό αγώνα. Με τη βοήθεια αυτών των πνευματικών φαρμάκων θεραπεύτηκαν από τα πάθη τους και προχώρησαν προς την αγιότητα.

Το κήρυγμα του Θεοφιλεστάτου ολοκληρώθηκε με ένα μήνυμα ελπίδας. Η Αγία Πελαγία αποδεικνύει ότι κανένας άνθρωπος δεν πρέπει να απελπίζεται εξαιτίας των αμαρτιών του. Όσο βαθιά κι αν έχει πέσει κάποιος, υπάρχει πάντοτε η δυνατότητα της μετάνοιας και της επιστροφής στον Θεό. Ο Χριστός ήρθε ως ιατρός των ψυχών για να θεραπεύσει τον άνθρωπο και να τον οδηγήσει στη σωτηρία. Ο τελικός προορισμός του ανθρώπου δεν είναι απλώς μια ηθική βελτίωση, αλλά η υιοθεσία από τον Θεό και η κατά χάριν θέωση. Η Αγία Πελαγία είναι φωτεινό παράδειγμα αυτής της πορείας και απόδειξη ότι η αγιότητα είναι εφικτή για όλους όσοι αγωνίζονται με πίστη, ταπείνωση και αγάπη προς τον Θεό.

«Όλοι μας πρέπει να δώσουμε τον καλύτερο εαυτό μας σε αυτό που ονομάζουμε πνευματική ζωή. Για να προσπαθήσουμε να προοδεύσουμε και να περάσουμε και να διέλθουμε από αυτά τα στάδια. Οι άγιοι αυτό έκαναν. Δεν διέφεραν σε τίποτα από εμάς. Όμοιοι σε όλα με εμάς, αλλά κατάφεραν να θεραπεύσουν τις ψυχές τους με τα μέσα και τα φάρμακα που δίνει η εκκλησία μας. Η Αγία Πελαγία μας δίνει την ελπίδα. Μας λέει ότι όσο και αμαρτωλοί αν είμαστε, όσο και αν βρισκόμαστε στο βούρκο της αμαρτίας, υπάρχει ελπίδα, υπάρχει μετάνοια, υπάρχει η δυνατότητα να γίνουμε άγιοι.»

